

Ríkisfelagsskapurin og studningurin

Nógv er vorðið røtt um hesar 125 millj. kr., sum er tann beinleiðis figgjarligi stuðulin, føroyingar fáa frá dænum árliga við ríkisfelagsskapinum.

Sambandsflokkurin leggur allan dentin á ein politikk, sum fyrir ein og hvønn pris sikrar hendan stuðul framyvir, tí sum Dimma sigur, um vit nú fingur figgjarligar ringar tíðir — tað hevur Dimma nú altíð væntað, at vit fingur — so kunnu vit bert biðja stórabæiggja á flatlondum hjálpa, men sjálvandi fyrst og fremst um vit hava verið lýðin.

Sjálvstýrisflokkarnir ásanna nokk týðningin av hesum studningi, men meta hann sum eina

sjálvfyrgju og halda, at hendan studningsveitan eigur at halda fram, sjálvt um Føroyar kravdu og fingur loysing beinanvegin. Hetta er nokk ein nakað órealistisk stóða.

Stóða javnaðarfloksins er greið, fyrir sovið at vit ikki ynskja loysing frá ríkisfelagsskapinum. Men vit deila ikki stóðu sambandsins við »luggjan á knæ fyrir dænum«, hendan andan av takkarskyldu mótevgis Danmark. Vit meta studningshjálpa sum eina náttúrliga fylgju av ríkisfelagsskapinum.

Danir veita nógvum fólki, herundir fleiri asiatisum og

afrikanskum tjóðum, figgjarligan stuðul, men uttan at hesi av teirri orsök ganga við takkarskyldu í barmi ella hava ringa samvitsku av at taka imóti hesi hjálpa — til sjálvhjálpa, til menning og størri sjálvbjargni, ein millumtjóða hjálparveiting, sum allar tjóðir í dag ásanna vera neyðuga landanna millum. Somikið einfaldari at skilja, at Danmark eigur at stuðla Grønland og Føroyar í menning og útbygging.

Hetta gera danir eisini. Men við ríkisfelagsskapinum eru handilsviðurskiptini hjá Føroyum vorðin so, at Danir hava nær um einarættindi til allan innflutning til Føroya og harvið vinna aftur ein part av umrødda studningi.

Tað, sum meira umráðandi er fyrir javnaðarflokkinn, er, at hesin studningur verður nýttur til útbygging av okkara samfelagi — ikki til at stímbra størri privatnýtlu og ovurnýtlu — men til íleggingar í samferðslu, sjóvinnu, idnað, landbúnaði, skúlar v. o., og harvið koma allari tjóðini til gagns og størri sjálvbjargni.

Tann umskipan av og broyting í samfelagi okkara, sum er farin og fer fram, hevur fingið menn at hugsa um, hvussu rætt og gagnligt tað er, at hesin studningur er beinleiðis knýttur at einstøkum málsekjum. Tað er einamest tí, at hesi málseki harvið — orsakað av ov stórum kostnaði — ikki ella ovlitið kunna umskipast, tí danir avgera ov nógv innan hesi okir, og ikki kann vera talan um yvirtøkur vegna kostnaðartýngdina, og hetta hóast tørvur annars kundi verið fyrir stórum broytingum. Sum dómi kann nevast skúlamálið sum heild; flestu føroyingar eru samdir um, at skúlin eigur at vera føroyskur burturav og í nógv størri mun enn nú tillagaður føroyska samfelagnum og tørv tess, men skúlin kostar nógv (ov nógv?) at yvirtaka.

Hugsanir hava eisini verið frammi um at broyta hesa studningsveitan einaferð í framtíðini soleiðis, at studningurin á ein ella annan hátt ikki var knýttur at ávisum málsekjum, men gjørdur til eina samlaða ávása peningaupphædd, sum varð veitt føroysku tjóðini árliga, og sum lögting og landsstýri umsat og nýtti eftir tørv einamest til samfelagsgagnligar íleggingar ella/og til lógfest endamál.

Um hettar so samstundis kundi fingið tjakið um yvirtøkur av málsekjum at minka ella tagna, so var tað bert enn ein orsök til at umhuga hesa umlegging gjøllari.

Fáur ella eingin kann í dag hugsa sær, at vit skulu vera hendan studning fyrriuttan, men hinvegin eigur hesin studningur ikki at kunna forða okkara náttúrliga, samfelagsliga og mentunarliga útviklingi. Eingin loysing, men eitt betur skipað samfelag tørvast okkum.

Hetta ásnannar javnaðarflokkurin sum veruleika. Stóða javnaðarfloksins er tí sterk stóða eisni til fólkatingsvalið 9/1 1975.

J. B. Mohr

stubbar uttaneftir

Ráðharri deyður

Indiskí ráðharrin, Lalit Narayn Mishra, er deyður.

Hósdagin kom hann illa til skaða undir einari bumbusprenging í indiska landslutinum Bihar, og stutt eftir doyði hann.

Letur indianum jørdina

Filmssjónleikarin, Marlon Brando, fer at lata meginpartin av jarðarogn sínari í USA til indianska fólkið, segði tann 50 ára gamli sjónleikarin í eini samrøðu við amerikanska sjónvarpsfelag-

6,5 milj. arbeiðsleys

Talið á arbeiðsleysum í USA var í farna mánaða komið upp á 7,1 prosent. Tað er tað mesta har í landinum seinastu 13 árin. Sambært eina uppgerð frá amerikanska arbeiðsmannamálaráðnum er talan um eina hækking upp á 0,6 prosent. Tilsamans vóru 6,5 milj. arbeiðsleysir amerikanarar í desember.

Kissinger

hugaður fyrir hjálpa

Amerikanski uttanríkisráðharrin, Henry Kissinger, hevur í samrøðu við amerikanska vikublaðið Buissness Week, skotið upp, at USA veitir Italia og Bretlandi búskapar-

lóg NCB herfyri. Brando segði, at hann vónar, at aðrir ognarmenn fara at gera á sama hátt og lata indianum ta jørd, sum teir upprunaliga eiga.

Miða ímóti kríggi

Kina segði í einum boðum á nýggjárinum, at 1974 var tað árið, tá tey bæði stórveldi USA og Sovjetsamveldið beinleiðis miðaðu ímóti kríggi.

Almenna tíðindastovan í Kina, Hsinhua, segði, at farna árið hevði borið prógv, at orðið avspenningur er grunnskygt og óneyðugt at brúka.

Mugu brúka selar

Á nýggjárinum kom í gildi lóg, sum áleggur øllum bilførarum í Svøríki at brúka trygdarselar, tá teir koyra. Bótin fyrir ikki at brúka selarnar er 50 svenskar kr. Undantøk verða tó gjørd fyrir persónar, sum eru undir 15 ár, og lógin umfatir ikki hýrúvagnar.

Sagt verður, at nýggja lógin higartil hevur verið væl hildin.

Lata fangar leysar

Mali fer at lata leysar fangar í næstu framtíð, segði stjórnskrárlærdin har, Moussa Traoré, í eini røðu í útvarpi á nýggjárinum.

Millum teir fangar, sum væntandi verða lætnir leysir, er fyrrverandi forsetin á Mali, Modibo Keita.

Kunngerð

Við heimild í § 33 í lótingslóg nr. 52 frá 29. desember 1971 um skattligar avskrivningar v. m. hevur líkningarráðið fyriskipað niðanfyri standandi.

REGLUR

viðvíkjandi skattligum avskrivningum hjá partsreiðarum

Fyri at partsreiðari kann krevja rætt til avskrivning, herundir eisini forskotsavskrivning er treytað:

1. At líkningarráðnum er latið avrit av partsreiðarísáttmála ella, har ongín slíkur er, av skjali, undirskrivað av øllum limunum í partsreiðarinum, harav framgongur
 - a. navn og bústaður limanna
 - b. hvussu stóran part, hvør eigur og stendur til svars fyrir
 - c. hvør ella hvørjir hava rætt til at gera bindandi avtalur fyrir felagsskapin
2. At tey undir 1 nevndu skjøl skulu verða gjørd og undirskrivað innan enda roknskaparársins (vanliga 31. desember) og send líkningarráðnum í seinasta lagi 14 dagar aftan á rakstrarárs lok.
3. At hvør broyting, sum verður gjørd í sáttmálanum ella í partsbýtinum, skal verða boðað líkningarráðnum seinast 14 dagar aftaná, at hon er gjørd.
4. At hvør partsreiðari sær viðleggur sjálvuppgávu sínari eintak av roknskapinum fyrir partsreiðarið.

Tórshavn, 27. mars 1974

Líkningarráð Føroya

Tryggingarsambandið FØROYAR

Føroya Kriggstrygging	Tlf. 145 90
Føroya Sjóváttrygging	— 145 90
Føroya Brunatrygging	— 110 98
Føroya Vanlukutrygging	— 114 66

Vit tryggja

Bátar, skip, vørur, hús, innbúgv, akfør o. a.

Føroyingar eiga at tryggja í landsins egna trygging.

Spinnið í Gøtu

tygum fáa gott tógv, og skjóta avgreiðslu.

Vit keypa óvaskaða og vaskaða ull og selja øll sløg av føroyskum tógvi.

TØTINGARVIRKIÐ

v/Ólavur Gregersen — tlf. 20 í Gøtu